

2

Total No. of Questions : 10]

NOV 2025

SEAT No. :

PE-3193

[Total No. of Pages : 4

[6560]-18

Third Year B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LC-0601 : CONSTITUTIONAL LAW - I

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer any 3 questions from Part C Each question in Part C is for 5 marks.
- 4) Figures to the right indicate full marks.

PART - A

[45]

- Q1) Define the Concept of Minority. Discuss the Right of a Minority to Establish and regulate Educational Institution with landmark judicial pronouncements.
- Q2) Write note on :
 - a) Guarantee against Double Jeopardy
 - b) Privilege against Self-Incrimination
- Q3) Discuss the doctrine of Reasonable Classification in the light of Article 14 of the Indian Constitution with the help of appropriate judicial decisions.
- Q4) Explain the concept of Dual Citizenship Discuss the various kinds of citizenship provided under The Citizenship Act, 1955.
- Q5) Trace out the various Types of Writs along with Power of the Judiciary to issue it.

P.T.O.

PART - B

[20]

- Q6)** Explain the provisions relating to Freedom of Profession, Occupation, Trade and Business and Reasonable Restrictions on it according to the Indian Constitution.
- Q7)** Discuss the Protection available against Arrest and Detention under constitution of India.
- Q8)** Discuss the Nature and Importance of fundamental duties. Enumerate the fundamental duties provided in Indian Constitution.
- Q9)** Define the term Preamble. Explain the Contents of the Preamble to the Constitution of India.

PART - C

[15]

- Q10)** a) Concepts of Constitutional Law and Constitutionalism.
b) Special provisions for Backward Classes.
c) Prohibition of Employment of Children.
d) Doctrine of Eclipse.
e) Concept of Secularism.

Total No. of Questions : 10]

PE-3193

[6560]-18

Third Year B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LC-0601 : CONSTITUTIONAL LAW - I

(2017 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
- 2) भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
- 3) भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.
- 4) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग - अ

[45]

- प्रश्न 1) अल्पसंख्याक संकल्पना परिभाषित करा. शैक्षणिक संस्था स्थापन आणि नियमन करण्याच्या अल्पसंख्याकांच्या हक्काची ऐतिहासिक न्यायिक घोषणांसह चर्चा करा.
- प्रश्न 2) यावर टीप लिहा.
अ) दुहेरी धोक्यात हमी (Guarantee against Double Jeopardy)
ब) स्वतःची दोषारोपण विरुद्ध विशेषाधिकार
- प्रश्न 3) योग्य न्यायिक निर्णयांच्या मदतीने भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 14 च्या प्रकाशात वाजवी वर्गीकरणाच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
- प्रश्न 4) दुहेरी नागरिकत्वाची संकल्पना स्पष्ट करा. नागरिकत्व कायदा, 1955 अंतर्गत प्रदान केलेल्या विविध प्रकाराच्या नागरिकत्वाची चर्चा करा.
- प्रश्न 5) न्यायपालिकेच्या अधिकारासह विविध प्रकारचे रिट शोधून काढा.

- प्रश्न 6) भारतीय राज्यघटनेनुसार व्यवसाय, व्यवसाय, व्यापार आणि व्यवसाय स्वातंत्र्याशी संबंधित तरतुदी आणि त्यावरील वाजवी निर्बंध स्पष्ट करा.
- प्रश्न 7) भारताच्या घटनेनुसार अटक आणि अटकेपासून उपलब्ध संरक्षणाची चर्चा करा.
- प्रश्न 8) मूलभूत कर्तव्यांचे स्वरूप आणि महत्व यावर चर्चा करा. भारतीय राज्यघटनेत दिलेल्या मूलभूत कर्तव्यांची गणना करा.
- प्रश्न 9) प्रस्तावना या शब्दाची व्याख्या करा. भारताच्या राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेतील सामग्रीचे विश्लेषण करा.

- प्रश्न 10) अ) घटनात्मक कायदा आणि घटनावादाच्या संकल्पना
ब) मागासवर्गीयांसाठी विशेष तरतुदी
क) मुलांच्या कामावर बंदी
ड) ग्रहण सिद्धांत
इ) धर्मनिरपेक्षतेची संकल्पना

Total No. of Questions : 10]

PE-3194

109 / 25 / 11 / 25

NOV 2025

M

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6560]-19

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LC-0602 : FAMILY LAW - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All Parts are compulsory.
- 2) Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 3) Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 4) Answer any three questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.

PART - A

[3 × 15 = 45]

- Q1) State and explain the various characteristics of Mitakshara Coparcenary. Distinguished between Mitakshara and Dayabhaga Coparcenary.
- Q2) Explain the Nature and characteristics of Hiba, Discuss in Detail provisions relating to Hiba under Muslim Law including the concept of Marz-ul-mouth.
- Q3) Explain the term bequests. Discuss in detailed the kinds of Void bequests under the Indian Succession Act, 1925.
- Q4) What is Pre-emption? Explain the essential conditions for pre-emption and who cannot claim the right of pre-emption?
- Q5) Define the concept and kinds of Will. Explain the provision regarding Competence of the Testator and Execution, Revocation, alteration of privileged and unprivileged will.

P.T.O.

PART - B

[2 × 10 = 20]

- Q6) Discuss the testamentary powers of a Muslim and the limits on such powers.
- Q7) Discuss the rules of inheritance governing other than Parsi under the Indian Succession Act, 1925.
- Q8) Define "Wakf". Explain the essentials of a valid Wakf.
- Q9) Discuss the provisions of Succession to the property of a Hindu Male under The Hindu Succession Act, 1956 with illustrations.

PART - C

[3 × 5 = 15]

- Q10) a) Shrikant has made an unprivileged will. Later, Shrikant makes another unprivileged will. State the effects of both wills.
- b) Aditya, a Parsi male dies intestate leaving behind his widow, widow of his predeceased son, father and mother. Distribute his property.
- c) The testator bequeaths 1000/- rupees to each of the three children of Amit, at the date of the will Amit has four children state the effect of the legacy.
- d) Poonam an unmarried Hindu Female died leaving behind her adopted son, illegitimate daughter and mother. Distribute her property
- e) Manoj bequeaths 10,000/- to _____ leaving blank for the name of the legatee. State the effect of the legacy.

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 10]

PE-3194

[6560]-19

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LC-0602 : कौटुंबिक कायदा - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना : 1) प्रश्नपत्रिकेतील सर्व भाग सक्तीचे आहेत.
 2) भाग अ मधील कुठलेही तीन प्रश्न सोडवा भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नास 15 गुण आहेत.
 3) भाग ब मधील कुठलेही दोन प्रश्न सोडवा प्रत्येक प्रश्नास 10 गुण आहेत.
 4) भाग क मधील कुठलेही तीन प्रश्न सोडवा प्रत्येक प्रश्नास 5 गुण आहेत.

भाग - अ

[3 × 15 = 45]

- प्रश्न 1) मिताक्षरा कोपारसेनरीची विविध वैशिष्ट्ये सांगा आणि स्पष्ट करा. मिताक्षरा आणि दयाभाग कोपारसेनरीमधील फरक स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) हिबाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा, मर्झ-उल-तोंड संकल्पनेसह मुस्लिम कायद्यांतर्गत हिबाशी संबंधित तरतुदींची तपशीलवार चर्चा करा.
- प्रश्न 3) मृत्युपत्र या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा. भारतीय उत्तराधिकार कायदा, 1925 अंतर्गत निरर्थक मृत्युपत्राच्या प्रकारांची तपशीलवार चर्चा करा.
- प्रश्न 4) प्री - एम्पशन म्हणजे काय ? प्री-एम्पशनसाठी आवश्यक अटी समजावून सांगा आणि प्री-एम्पशनचा हक्क कोण घेऊ शकत नाही ?
- प्रश्न 5) संकल्पना आणि इच्छापत्राचे प्रकार परिभाषित करा. मृत्युपत्र करणार्याची योग्यता आणि अंमलबजावणी, रद्दीकरण, विशेषाधिकारप्राप्त आणि अनेप्रिव्हिलेज्ड इच्छेतील बदल यासंबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

- प्रश्न 6) मुस्लिमांच्या मृत्युपत्रातील अधिकार आणि संपादांची चर्चा करा.
- प्रश्न 7) भारतीय उत्तराधिकार कायदा, 1925 अंतर्गत पारशी व्यतिरिक्त इतर वारसा नियमांची चर्चा करा.
- प्रश्न 8) "वक्फ" ची व्याख्या करा. वैध वक्फच्या आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.
- प्रश्न 9) हिंदू उत्तराधिकार अधिनियम, 1956 अंतर्गत हिंदू पुरुषाच्या मालमत्तेच्या उत्तराधिकाऱ्याच्या तरतुदींची उदाहरणांसह चर्चा करा.

- प्रश्न 10) अ) श्रीकांतने एक अनप्रव्हिलेज्ड मृत्युपत्र केले आहे. नंतर श्रीकांत आणखी एक अनप्रव्हिलेज्ड मृत्युपत्र करतो. दोन्ही इच्छांचे परिणाम सांगा.
- ब) आदित्य, एक पारशी पुरुष, त्याची विधवा, त्याच्या पूर्वाश्रमीच्या मुलाची विधवा, वडील आणि आई यांना मागे ठेवून मृत्यू पावतो. त्याच्या मालमत्तेचे वाटप करा.
- क) मृत्युपत्र करणार्याने अभिलेखात तीन मुलांपैकी प्रत्येकी 1000/- रुपये मृत्युपत्र केले. मृत्युपत्राच्या तारखेला अमितला चीर अपत्ये झाल्याचा वारसा सांगितला.
- ड) पूनम ही अविवाहित हिंदू महिला तिचा दत्तक मुलगा, अवैध मुलगी आणि आई सोडून मरण पावली तिची मालमत्ता वाटप द्या.
- इ) मनोजने वारसाच्या नावासाठी 10,000/-..... रिकामे सोडले. वारशाचा प्रभाव सांगा.

ॐ ॐ ॐ

Total No. of Questions : 10]

PE3195

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6560]-20

Third Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LC 0603 : LAW OF CONTRACT - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any 3 Questions from part 'A'. Each Question in part 'A' is for 15 marks.
- 2) Answer any 2 Questions from part 'B'. Each Question in part 'B' is for 10 marks.
- 3) Answer Question No. 10 from part 'C' as directed. The Question No. 10 is for 15 marks.
- 4) Figures on the right side indicate marks.

PART - A

[3×15=45]

- Q1) Explain principle of Guarantee. Critically discuss the rights of surety under the Contract of guarantee towards principal debtor and creditor.
- Q2) Define Contract of Pledge. Write in detail the rights, liabilities duties and disabilities of the pawnor and pawnee under the Indian Contract Act, 1872.
- Q3) Explain creation of Agency. Discuss in detail Rights, duties, disabilities and liabilities of a principal towards the agent and the third party under the contract of Agency.
- Q4) Define contract of sale of goods. Discuss in detail Rights of unpaid seller under the sale of Goods Act, 1930.
- Q5) Define contract of partnership. Explain in detail the relations of partners with one another along with provisions relating to 'Incoming and Outgoing partners under the Indian Partnership Act, 1932.

P.T.O.

PART - B

[2×10=20]

- Q6) Discuss nature, scope and extent of authority of Agent in the contract of agency with appropriate illustrations.
- Q7) What is Contract of Bailment? Also discuss at length rights, duties, disabilities and liabilities of parties to the contract of Bailment.
- Q8) Comment on Express and Implied Conditions and warranty with appropriate illustrations under the Sale of Goods Act, 1930.
- Q9) Discuss elaborately the rights and liabilities of a minor partner to the partnership firm under the Indian Partnership Act, 1932.

PART - C

Q10) Answer Any Three of the following

[3×5=15]

- a) Continuing guarantee
- b) Finder of goods
- c) Ratification
- d) Sale and Agreement to sale
- e) Limited liability partnership

Total No. of Questions : 10]

PE3195

[6560]-20

Third Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LC 0603 : LAW OF CONTRACT - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 80]

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
 - 3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर निर्देशानुसार द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा 15 गुणांसाठी आहे.
 - 4) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग-अ**[3×15=45]**

- प्र.1)** हमीचे (Guarantee) तत्व स्पष्ट करा. मुख्य कर्जदार आणि धनको यांच्याप्रती हमीच्या करारांतर्गत शुरीटीच्या (Surety) अधिकारांची टीकात्मक चर्चा करा.
- प्र.2)** 'प्लेज' (Pledge) कराराची व्याख्या करा. भारतीय करार कायदा, 1872 अंतर्गत पावनर आणि पावनी (Pawnor and Pawnee) यांचे अधिकार, दायित्वे, कर्तव्ये आणि डीसएबिलीटी तपशीलवार लिहा.
- प्र.3)** एजन्सीची निर्मिती स्पष्ट करा. एजन्सीच्या करारांतर्गत एजंट आणि तृतीय पक्षाप्रती प्रिन्सीपलचे अधिकार, कर्तव्ये, डीसएबिलीटी आणि दायित्वे तपशीलवार चर्चा करा.
- प्र.4)** वस्तूच्या विक्री कराराची व्याख्या करा. वस्तूच्या विक्री कायदा, 1930 अंतर्गत 'अनपेड विक्रेत्याच्या' हक्कांची सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.5)** भागीदारीचा करार परिभाषित करा. भारतीय भागीदारी कायदा 1932 अंतर्गत 'इनकमिंग आणि आउटगोइंग भागीदार' संबंधित तरतुदींसह भागीदारांचे एकमेकांशी असलेले संबंध तपशीलवार स्पष्ट करा.

- प्र.6) एजन्सीच्या करारातील एजंटच्या अधिकाराचे स्वरूप, व्याप्ती आणि अधिकारची व्याप्ती योग्य उदाहरणांसह चर्चा करा.
- प्र.7) 'बेलमेंट' करार म्हणजे काय? 'बेलमेंट' च्या करारा तसेच जमीन करारातील पक्षांचे (Bailor & Bailee) यांचे अधिकार, कर्तव्ये, डीसएबिलिटी आणि दायित्वे यावर सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.8) वस्तू विक्री कायदा, 1930 अंतर्गत योग्य उदाहरणांसह व्यक्त आणि अंतर्निहित अटी आणि वॉरंटी यावर टिप्पणी करा.
- प्र.9) भारतीय भागीदारी कायदा 1932 अंतर्गत भागीदारी फर्मला अल्पवयीन भागीदाराचे हक्क आणि दायित्वे सविस्तरपणे चर्चा करा.

प्र.10) खालीलपैकी कोणतेही तीन उत्तरे द्या.

[3×5=15]

- अ) सतत हमी (Continuing guarantee)
- ब) वस्तूचा शोधक (Finder of Goods)
- क) मान्यता (Ratification)
- ड) विक्री आणि विक्री करार (Sale and Agreement to Sale)
- इ) मर्यादित दायित्व भागीदारी (Limited liability partnership)

NOV 2025

Total No. of Questions : 10]

PE1997

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

[6560]-21

Third Year B.A .LL.B. (Five Year Law Course)
LC 0604 : LAW OF TORTS AND CONSUMER PROTECTION LAW
(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions in are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

PART - A

Attempt Any three Questions.

[3×15=45]

Q1) Explain Maxims “Injuria Sine Damnum and Damnum Sine injuria” with the help of leading indian English judicial decisions.

Q2) Elaborate origin and development of Consumer Law. Explain various rights available to consumers.

Q3) Explain in detail Deceit and its Exceptions. Support your answer by leading judicial decisions.

Q4) Define Defamation and elaborate its ingredients. Refer to leading judicial decisions.

Q5) Explain in detail “Trespass to land” and its Defences. Give account of landmark judgements if any.

P.T.O.

PART - B

Attempt any two.

[2×10=20]

- Q6)** Define Assault and Battery. State defences available in assault and battery. Support answer by leading judicial decisions.
- Q7)** Define "Passing off" What is main object of passing off? Explain ingredients and mode of passing off. Give account of landmark judicial decisions.
- Q8)** Explain Doctrine of vicarious liability along with its Rationale. Support answer with leading judicial decisions.
- Q9)** Explain in detail General Defences in an action for tort. Support answer with leading judicial decisions.

PART - C

Q10) Write short notes : (Attempt any three)

[3×5=15]

- a) Public and Private Nuisance
- b) Malfeasance
- c) Compensation in hit and run cases.
- d) No Fault Liability.
- e) Jurisdiction and Power of National Commission under Consumer protection Act.

Total No. of Questions : 10]

PE1997

[6560]-21

Third Year B.A.LL.B. (Five Year Law Course)

LC 0604 : LAW OF TORTS AND CONSUMER PROTECTION LAW

(2017 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/ एकूण गुण : 80

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग-अ

कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

[3×15=45]

प्र.1) अग्रगण्य भारतीय इंग्रजी न्यायालयीन निर्णयांच्या मदतीने मॅक्सिमस “इंज्युरिया साइन डॅमनम आणि डॅमनम साइन इंजुरिया” स्पष्ट करा.

प्र.2) ग्राहक कायद्याची उत्पत्ती आणि विकास विस्तृत करा. ग्राहकांना उपलब्ध असलेले विविध अधिकार समजावून सांगा.

प्र.3) फसवणूक आणि त्याचे अपवाद तपशीलवार स्पष्ट करा. अग्रगण्य न्यायिक निर्णयांद्वारे तुमच्या उत्तराचे समर्थन करा.

प्र.4) बदनामी परिभाषित करा आणि त्यातील घटक विस्तृत करा. अग्रगण्य न्यायालयीन निर्णयांचा संदर्भ घ्या.

प्र.5) “जमिनीवर अतिक्रमण” आणि त्याचे संरक्षण तपशीलवार स्पष्ट करा. महत्त्वाच्या निवाड्यांचा हिशेब द्या.

भाग-ब

कोणतेही दोन सोडवा.

[2×10=20]

प्र.6) प्राणघातक हल्ला आणि बॅटरी परिभाषित करा. हल्ला आणि बॅटरीमध्ये राज्य संरक्षण उपलब्ध आहे. अग्रगण्य न्यायालयीन निर्णयांद्वारे समर्थन करा.

प्र.7) “पासिंग ऑफ” ची व्याख्या करा पासिंग ऑफचा मुख्य उद्देश काय आहे? साहित्य आणि पासिंगची पद्धत स्पष्ट करा. ऐतिहासिक न्यायालयीन निर्णयांचा हिशेब द्या.

प्र.8) वैचारिक उत्तरदायित्वाचा सिद्धांत त्याच्या तर्कासह स्पष्ट करा. अग्रगण्य न्यायिक निर्णयांसह उत्तरास समर्थन द्या.

प्र.9) टॉर्टच्या कृतीमध्ये सामान्य संरक्षणाचे तपशीलवार वर्णन करा. अग्रगण्य न्यायिक निर्णयांसह उत्तरास समर्थन द्या.

भाग-क

प्र.10) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[3×5=15]

अ) सार्वजनिक आणि खाजगी उपद्रव

ब) गैरव्यवहार

क) हिट अँड रन प्रकरणांमध्ये भरपाई

ड) कोणतेही दोष दायित्व नाही

इ) ग्राहक संरक्षण कायद्यांतर्गत राष्ट्रीय आयोगाचे अधिकार क्षेत्र आणि अधिकार

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

NOV 2025

PE-1999

[Total No. of Pages : 4

[6560]-23

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LO-0606 (B) : BANKING AND INSURANCE LAW

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt any 3 questions in Part A carrying 15 marks each.
- 2) Attempt any 2 questions in Part B carrying 10 marks each.
- 3) Attempt any 3 short notes in Part C carrying 5 marks each.

PART - A

[45]

(Attempt any 3)

Q1) What are the primary and secondary functions of Reserve Bank of India? Discuss how the Reserve Bank of India exercises control over banks in India.

Q2) What are the regulations made by IRDA relating to Investments and Health Insurance?

Q3) What are the various types of loans and advances? Also discuss their features.

Q4) Discuss the lender's liability and provisions there of under the Fair Practice Code.

Q5) Write a note on Life Insurance Corporation of India.

P.T.O.

PART - B

[20]

(Attempt any 2)

- Q6)** Discuss in detail salient features of a Contract of Insurance.
- Q7)** Explain in detail the banker-consumer relations.
- Q8)** Explain the procedure in aid of recovery of loans and debts and enforcement of securities under the SARFAESI Act, 2002?
- Q9)** Explain the scheme of Compulsory Insurance under Motor Vehicles Act, 1988 with the help of relevant provisions.

PART - C

[15]

Q10) Short notes (Attempt any 3) :

- a) Doctrine of proximate cause
- b) Utmost Good Faith
- c) Contingent nature of insurance contract
- d) Perils
- e) Banking Ombudsman

Total No. of Questions : 10]

PE-2000

SEAT No. :

NOV 2015

[Total No. of Pages : 4

[6560]-24

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LO 0607 (C) : Penology & Victimology

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any THREE questions from part A. Each question carry 15 marks
- 2) Answer any TWO questions from part B. Each question carry 10 marks
- 3) Answer question no. 10 from part C as directed. Question No 10 is for 15 marks

PART - A

[3 × 15 = 45]

- Q1) Define penology. Explain the nature and scope of penology.
- Q2) Explain in detail the various theories of punishment. Discuss the penal policy in India with help of examples.
- Q3) Discuss police organization under state government.
- Q4) Discuss the rights of victims at municipal and international level.
- Q5) What are the various theories of victimology? Also discuss the nature and scope of victimology.

PART - B

[2 × 10 = 20]

- Q6) Discuss the rights of victims at municipal and international level.
- Q7) Explain in detail the various theories of punishment. Discuss the penal policy in India with help of examples.
- Q8) Discuss the characteristics of open prisons. What are the advantages of open prisons?
- Q9) Discuss the structural set-up of parole board and its functions.

P.T.O.

PART - C

Q10) Short Notes :

[15]

- a) Types of prisons and prisoners
- b) Crime control mechanism
- c) Forms of punishment
- d) Theories of punishment
- e) Penal policy in India

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. **NOV 2025**

PE-2002

[Total No. of Pages : 4

[6560]-26

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LO-0609 (E) : INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Each question in Part A is for 15 Marks. Answer any three questions from part A.
- 2) Each question in Part B is for 10 marks. Answer any two questions from Part B.
- 3) Question No.10 is for 15 marks. Answer question No. 10 from part C as directed.

PART - A

[3 × 15 = 45]

- Q1)** Discuss the concept of "Intellectual Property," its nature, scope, various kinds, and the economic significance it holds in fostering innovation and creativity.
- Q2)** Explain trademark. Explain the provisions for assignment and transmission of a trademark.
- Q3)** Provide an overview of the Madrid Agreement of 1891, highlighting how it enables the international protection of trademarks through centralized registration.
- Q4)** Explain the regulations concerning voluntary and compulsory licenses under the Copyright Act, 1957, emphasizing their role in balancing the interests of creators and the public.
- Q5)** Define "Geographical Indications" and elaborate on their meaning, functions, characteristics, and significance within the Indian context for the protection of indigenous products and cultural heritage.

P.T.O.

PART - B

[2 × 10 = 20]

- Q6)** Define copyright infringement and discuss the available remedies provided under the Copyright Act of 1957 to address such violations.
- Q7)** Define Intellectual Property and explore the intersection between intellectual property rights and human rights.
- Q8)** Explain the effect of trademark registration and differentiate between infringement and passing off actions under trademark law, emphasizing their legal implications.
- Q9)** Evaluate the legal framework governing the protection of plant varieties and farmer's rights in India, examining the measures in place to safeguard agricultural innovation and farmer welfare.

PART - C

[3 × 5 = 15]

Q10) Write notes on any three :

- a) Rights of Performers
- b) Rights and Obligations of Patentee
- c) Honest concurrent use under trademark law
- d) Piracy of registered design
- e) Essential requirements for registration of designs

Total No. of Questions : 10]

PE-2002

[6560]-26

B.A. LL.B.

(Third Year of Five Year Law Course)

LO-0609 (E) : INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS - II

(2017 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास /

[एकूण गुण : 80

- सूचना : 1) भाग अ मधून कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण असतात.
2) भाग ब मधून कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण असतात.
3) निर्देशानुसार प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न 10 मध्ये एकूण 15 गुण आहेत.

भाग - अ

[3 × 15 = 45]

- प्रश्न 1) “बौद्धिक संपदा” या संकल्पनेचा चर्चा करा. तिचे स्वरूप, व्याप्ती, विविध प्रकार आणि नवकल्पना आणि सर्जनशीलतेला चालना देण्यासाठी त्याचे आर्थिक महत्त्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) ट्रेडमार्क समजावून सांगा. असाइनमेंट आणि ट्रेडमार्कच्या प्रसारणासाठीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) 1891 च्या मॉद्रिद करौसचे विहंगावलोकन प्रदान करा, ते केंद्रीकृत नोंदणीद्वारे ट्रेडमार्कचे आंतरराष्ट्रीय संरक्षण कसे सक्षम करते यावर प्रकाश टाका.
- प्रश्न 4) कॉपीराइट कायदा, 1957 अंतर्गत स्वैच्छिक आणि अनिवार्य परवान्यांशी संबंधित नियमांचे स्पष्टीकरण करा, जे निर्माते आणि जनतेच्या हितसंबंधांमध्ये संतुलन राखण्याच्या भूमिकेवर जोर देतात.
- प्रश्न 5) “भौगोलिक संकेत” परिभाषित करा आणि स्वदेशी उत्पादने आणि सांस्कृतिक वारसा यांच्या संरक्षणासाठी भारतीय संदर्भात त्यांचा अर्थ, कार्ये, वेशिष्ट्ये आणि महत्त्व विस्तृत करा.

- प्रश्न 6) कॉपीराइट उल्लंघन परिभाषित करा आणि अशा अल्लंघनांचे निराकरण करण्यासाठी 1957 च्या कॉपीराइट कायद्यांतर्गत प्रदान केलेल्या उपलब्ध उपायांवर चर्चा करा.
- प्रश्न 7) बौद्धिक संपत्तीची व्याख्या करा आणि बौद्धिक संपदा हक्क आणि मानवी हक्क यांच्यातील छेदनबिंदू एक्सप्लोर करा.
- प्रश्न 8) ट्रेडमार्क नोंदणीचा परिणाम समजावून सांगा आणि ट्रेडमार्क कायद्यांतर्गत उल्लंघन आणि पारसिंग कृतींमध्य फरक करा, त्यांच्या कायदेशीर परिणामांवर जोर द्या.
- प्रश्न 9) भारतातील वनस्पतींच्या जाती आणि शेतकऱ्यांच्या हक्कांचे संरक्षण करणाऱ्या कायदेशीर चौकटीचे मूल्यमापन करा. कृषी नवकल्पना आणि शेतकरी कल्याणाचे संरक्षण करण्यासाठी केलेल्या उपक्रमांजनांचे परीक्षण करा.

- प्रश्न 10) कोणत्याही तीन टिपा लिहा :
- परफॉर्मर्सचे अधिकार
 - पेटंटधारकाचे हक्क आणि दायित्व
 - ट्रेडमार्क कायद्यांतर्गत प्रामाणिक समवर्ती वापर
 - नोंदणीकृत डिझाइनची प्रायरसी
 - डिझाइनच्या नोंदणीसाठी आवश्यक आवश्यकता

